

محموله‌های نفت ایران در آمار رسمی گمرک این کشور برای مواجه نشدن خریداران با تحریم‌های امریکا اعلام نشده است، اما گمرک چین، به تازگی به صورت رسمی برای نخستین بار آمار واردات نفت خام ایران طی یک سال گذشته با وجود تحریم‌های امریکا را منتشر کرد. گمانه‌زنی کارشناسان این است که چینی‌ها آشکارا در حال آزمایش امریکا هستند تا واکنش واشنگتن در قبال زیرپا گذاشتن رسمی تحریم‌های امریکا را ببینند.

به نظر می‌رسد افزایش صادرات نفت ایران به چین و رسمیت بخشیدن چینی‌ها به آمار خرید نفت از ایران دریچه جدیدی برای گسترش همکاری‌های دوجانبه کشور و کنار زدن تحریم‌های امریکا باز کند. در این بین نهایی شدن قراردادهای دو کشور ذیل توافق ۲۵ ساله می‌تواند نقشی کلیدی ایفا کند.

امضای قرارداد سوآپ گازی ایران با ترکمنستان و آذربایجان چرا روابط گازی ایران و ترکمنستان متوقف شد؟

یکی دیگر از اقدامات مهم وزارت نفت دولت سیزدهم، انعقاد قرارداد سوآپ گاز با ترکمنستان و آذربایجان در آذرماه سال ۱۴۰۰ بود. این قرارداد در حاشیه اجلاس سران کشورهای همکاری اقتصادی (اگو) در ترکمنستان توسط وزرای نفت ایران و جمهوری آذربایجان به امضا رسید.

جواد اوجی وزیر نفت درباره جزئیات این قرارداد توضیح می‌دهد: طبق این قرارداد سه‌جانبه، ایران سالانه نزدیک به ۱٫۵ تا ۲ میلیارد متر مکعب گاز را از ترکمنستان در منطقه سرخس دریافت می‌کند و از منطقه آستارا به آذربایجان تحویل می‌دهد. از دی‌ماه ۱۳۹۵ تعاملات گازی ایران با ترکمنستان قطع شده بود ولی با انعقاد این قرارداد گام رو به جلویی در مناسبات انرژی دو کشور برداشته شد.

ترکمنستان به عنوان چهارمین دارنده بزرگ گاز دنیا به دلیل موقعیت جغرافیایی نامناسب، محدودیت‌هایی جدی در توسعه بازارهای صادراتی خود دارد. ایران می‌تواند با استفاده از این موقعیت، از گاز ترکمنستان برای بازی در بازار گاز منطقه استفاده کند. به بیان دیگر گاز این کشور را به قیمت پایین‌تری خریداری کرده و آن را با قیمت بالاتر به کشورهای منطقه صادر کند.

در دولت نهم و دهم توسعه روابط با این کشور ذیل همین سیاست پیگیری می‌شد اما با اعمال تحریم‌ها

گمرک چین
۳۰ دی ماه به
طور رسمی و با
گذشت بیش
از یک سال آمار
رسمی واردات
نفت از ایران
را منتشر کرد.
ارزیابی‌ها و
اطلاعات خطوط
کشتیرانی حاکی
از آن است که
چین حدود
۶ درصد از نفت
مورد نیاز خود
را از ایران تأمین
می‌کند

تصویر ۲- خط لوله ترانس کاسپین (TCP)

هسته‌ای ایران باید سیاست اشتباه «فشار حداکثری» خود بر ایران را اصلاح کند و تمامی تحریم‌های غیرقانونی علیه ایران و طرف‌های ثالث را بردارد.

انتشار آمار رسمی واردات نفت از ایران توسط گمرک چین به چه معناست؟

افزایش همگرایی سیاسی-اقتصادی دولت ایران و چین در مقابل امریکا باعث شد چینی‌ها که در گذشته خرید نفت از ایران را به صورت چراج خاموش انجام می‌دادند و در آمار گمرک خود رقم واردات نفت از ایران را صفر اعلام می‌کردند، از بیان برخی اعداد و ارقام درباره خرید نفت از ایران رونمایی کنند.

بدین ترتیب گمرک چین ۳۰ دی ماه به طور رسمی و با گذشت بیش از یک سال آمار رسمی واردات نفت از ایران را منتشر کرد. بر همین اساس چین در دسامبر سال ۲۰۲۱، ۲۶۰ هزار تن نفت از ایران وارد کرده است، البته هنوز معلوم نیست کدام شرکت چینی و در کدام بندر این نفت را وارد و تخلیه کرده است. ارزیابی‌ها و اطلاعات خطوط کشتیرانی حاکی از آن است که چین حدود ۶ درصد از نفت مورد نیاز خود را از ایران تأمین می‌کند.

رویترز نیز مدعی شده است که چین، پیش از انتشار برخی آمار رسمی، بدون جلب توجه، نفت ایران را وارد کرده و آمار

خام ایران با چین تماس گرفته است. به گزارش رویترز یک سخنگوی وزارت خارجه امریکا که خواست نامش فاش شود، گفت: ما از خریدهای شرکت‌های چینی از نفت ایران اطلاع داریم، ما از اختیارات تحریمی خود برای واکنش به دور زدن تحریم‌ها از سوی ایران استفاده کرده‌ایم و در صورت لزوم به این کار ادامه خواهیم داد. با این حال، ما به عنوان بخشی از گفت‌وگوهایمان با چینی‌ها در مورد ایران، رویکرد دیپلماتیک را در نظر گرفته‌ایم و معتقدیم که به طور کلی این مسیر مؤثرتری برای رفع نگرانی‌هایمان است.

در پاسخ به این اظهارات مقامات امریکایی هوآ جوانینگ سخنگوی وزارت خارجه چین اظهار داشت: چین و ایران همواره با رعایت اصول برابری و منفعت متقابل، رابطه برد-برد و تجاری‌سازی همکاری کرده‌اند. چین قاطعانه با هرگونه تحریم یکجانبه مخالف است و از ایالات متحده می‌خواهد تا در اسرع وقت از اعمال قوانین داخلی خود (در خصوص تحریم‌های یکجانبه ایران) بر نهادهای اشخاص طرف ثالث دست بردارد.

اخیراً نیز ژائو لیجیان سخنگوی وزارت خارجه چین در واکنش به اقدامات تحریمی امریکا علیه ایران گفته است: ایالات متحده به عنوان مقصر بحران

تصویر ۳- محور ترانزیتی لاجورد